



PARLAMENTUL EUROPEAN

2014 - 2019

Document de ședință

A8-0187/2015

12.6.2015

RAPORT

referitor la viitorul sectorului produselor lactate din UE - bilanțul punerii în aplicare a Pachetului privind laptele (2014/2146(INI))

Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală

Raportor: James Nicholson

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	18
AVIZ AL COMISIEI PENTRU CONTROL BUGEȚAR.....	22
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	26

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la viitorul sectorului produselor lactate din UE - bilanțul punerii în aplicare a Pachetului privind laptele (2014/2146(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 261/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 de modificarea a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește relațiile contractuale din sectorul laptelui și al produselor lactate¹,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului²,
- având în vedere raportul Comisiei din 13 iunie 2014 intitulat „Evoluția situației pieței produselor lactate și aplicarea dispozițiilor prevăzute în „Pachetul privind laptele“ (COM(2014)0354),
- având în vedere raportul Comisiei din decembrie 2014 referitor la perspectivele privind piețele și veniturile agricole în UE în perioada 2014-2024,
- având în vedere articolul 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), referitor la regiunile ultraperiferice ale UE,
- având în vedere raportul Comisiei din 10 decembrie 2012 intitulat „Evoluția situației pieței și condițiile subsecvente de eliminare treptată a sistemului de cote pentru lapte – al doilea raport privind tranziția fără probleme” (COM(2012)0741),
- având în vedere Rezoluția sa din 11 decembrie 2013 referitoare la menținerea producției de lapte în zonele de munte, zonele defavorizate și regiunile ultraperiferice după expirarea sistemului de cote pentru lapte³,
- având în vedere Rezoluția sa din 8 martie 2011 intitulată „Deficitul de proteaginoase în UE: care este soluția la o veche problemă?”⁴,
- având în vedere Rezoluția sa din 17 septembrie 2009 referitoare la criza din sectorul produselor lactate⁵,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 15 iulie 2014 intitulată „Combaterea

¹ JO L 94, 30.3.2012, p. 38.

² JO L 347, 20.12.2013, p. 671.

³ Texte adoptate, P7_TA(2013)0577.

⁴ JO C 199E, 7.7.2012, p. 58.

⁵ JO C 224 E, 19.8.2010, p. 20.

practicilor comerciale nelociale din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente între întreprinderi” (COM(2014)0472),

- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 247/2006 care stabilește măsuri specifice în domeniul agriculturii în favoarea regiunilor ultraperiferice ale Uniunii Europene¹,
 - având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare²,
 - având în vedere propunerea de regulament al Comisiei din 13 ianuarie 2015 privind Fondul european de investiții strategice (COM(2015)0010),
 - având în vedere proiectul de aviz al Comitetului Regiunilor intitulat „Viitorul sectorului produselor lactate”,
 - având în vedere memorandumul de înțelegere semnat la 23 martie 2015 cu privire la cooperarea în domeniul agriculturii și al dezvoltării rurale în cadrul UE între Comisia Europeană și Banca Europeană de Investiții,
 - având în vedere articolul 52 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală și avizul Comisiei pentru control bugetar (A8-0187/2015),
- A. întrucât „Pachetul privind laptele” a intrat în vigoare la 3 octombrie 2012 și se aplică până la 30 iunie 2020;
- B. întrucât, conform deciziei luate în 2003 în cadrul evaluării CAP la jumătatea perioadei, cotele de produse lactate expiră la 31 martie 2015;
- C. având în vedere importanța și actualitatea măsurilor conținute în Rezoluția Parlamentului European din 11 decembrie 2013 referitoare la menținerea producției de lapte în zonele montane, în zonele defavorizate și în regiunile ultraperiferice ale Uniunii după expirarea cotelor de lapte.
- D. întrucât piața mondială a produselor lactate este din ce în ce mai volatilă, în ianuarie 2014 înregistrându-se cel mai mare preț de la începerea urmării costurilor, urmat de căderea substanțială a prețurilor de-a lungul întregului an 2014; întrucât creșterea animalelor și factorii de producție utilizați pentru obținerea produselor lactate sunt deosebit de vulnerabili la problemele de volatilitate, care determină prețuri la poarta fermei inferioare costurilor de producție;
- E. întrucât practicile agricole sustenabile ca sursă de alimente de înaltă calitate pot fi asigurate doar în măsura în care fermierii primesc prețuri la poarta fermei adecvate, care acoperă toate costurile unei producții sustenabile;

¹ JO L 42, 14.2.2006, p. 1.

² JO L 343, 14.12.2012, p. 1.

- F. întrucât interdicția impusă în august 2014 de Rusia cu privire la produsele lactate europene a avut un impact negativ asupra pieței interne a UE demonstrând astfel necesitatea de a fi pregătiți pentru aplicarea măsurilor de piață în situațiile de criză, indiferent de natura lor, și importanța asigurării unor piețe de export diverse pentru produsele UE, având în vedere în special faptul că se estimează că cererea de produse lactate va crește, precum și a asigurării unei piețe interne stabile și solvabile;
- G. întrucât Pachetul privind laptele a permis ca statele membre să poată introduce contracte obligatorii pentru a ajuta producătorii și procesatorii să-și planifice volumul de producție și să susțină structurarea lanțurilor de aprovizionare pentru a pune capăt cotelor la lapte; întrucât până în prezent doar câteva state membre au utilizat această posibilitate;
- H. întrucât Pachetul privind laptele a obligat statele membre să recunoască organizațiile de producători și asociațiile acestora, precum și rolul esențial pe care cooperativele continuă să-l aibă, și având în vedere necesitatea de a îmbunătăți concentrarea ofertei astfel încât producătorii să dispună de mai multă putere de negociere;
- I. întrucât în aprilie 2014 s-a constituit Observatorul pieței laptelui pentru a îmbunătăți monitorizarea sectorului produselor lactate atât de către Comisie, cât și de industrie și întrucât funcția acestuia trebuie să fie consolidată pentru a permite crearea în interiorul sectorului a unui sistem eficient de alertă în caz de criză pentru fermele de lapte de diferite dimensiuni, din diferite zone geografice și cu diferite metode de producție și distribuție;
- J. întrucât în prezent „plasa de siguranță” este insuficientă pentru a constitui o protecție în caz de prăbușire a prețului la lapte;
- K. întrucât unul dintre principalele obiective ale politicii agricole comune (PAC) este dezvoltarea teritorială echilibrată din punct de vedere economic, social și de mediu; întrucât acest lucru presupune menținerea unei agriculturi productive și durabile în zonele defavorizate, ultraperiferice, îndepărtate sau muntoase;
- L. întrucât eliminarea cotelor va avea un impact negativ semnificativ asupra regiunilor ultraperiferice, în special asupra insulelor Azore, unde producția de lapte este principala activitate economică, reprezentând aproximativ 46 % din economia regională,
- M. întrucât, pentru un număr mare de ferme producătoare de lactate din zonele defavorizate, ultraperiferice, insulare, izolate și de munte, costurile producției, colectării și comercializării laptelui și produselor lactate în afara zonei lor de producție sunt mult mai ridicate decât în alte zone și întrucât acestea nu pot utiliza oportunitățile de creștere generate de eliminarea cotelor în aceeași măsură, ca urmare a impedimentelor naturale din aceste regiuni; din acest motiv, fermele respective pot fi amenințate de o mai mare concentrare a producției în zonele cele mai avantajate economic din Uniune;
- N. întrucât din 1 aprilie 2015 se aplică declarațiile obligatorii privind volumul de lapte livrat;
- O. întrucât reînnoirea generațiilor, modernizarea și investițiile sunt esențiale pentru un

sector european al produselor lactate funcțional și sustenabil;

- P. întrucât produsele din lapte și în special cele cu „denumire de origine protejată” (DOP) sau „indicație geografică protejată” (IGP) și „specialitățile tradiționale garantate (STG)” fabricate pe teritoriul UE contribuie în mod semnificativ la succesul industriei alimentare a UE și la prosperitatea economiilor rurale, în care predomină fermele familiale mici și mijlocii și în care trebuie menținută o producție extensivă de lapte, oferă materia primă pentru un număr mare de operatori de prelucrare din sectorul privat și cooperativ, păstrează diversitatea patrimoniului agroalimentar european și au un rol esențial în configurația teritorială și ambientală a Europei, dar și în sfera socială, cu un efect multiplicator asupra altor sectoare economice, cum ar fi turismul;
- Q. întrucât au fost aplicate amenzi considerabile fermierilor și producătorilor de lapte din anumite state membre pentru depășirea cotelor în ultimii doi ani de cote,
1. reamintește că obiectivul Pachetului privind laptele este un sector viabil, sustenabil și competitiv al produselor lactate în UE, beneficiind de instrumente flexibile, care să permită o remunerare corectă a producătorilor; subliniază că problemele identificate în Pachetul privind laptele rămân un obstacol în calea unei piețe sustenabile, competitive și echitabile a laptelui și a asigurării unor venituri echitabile pentru fermieri;
 2. amintește rolul important al creșterii animalelor de lapte din punctul de vedere al amenajării teritoriului, al ocupării forței de muncă în mediul rural și al dezvoltării economice, de mediu și sociale a numeroase regiuni agricole europene;
 3. subliniază că fermierii din sectorul produselor lactate, și în special micii fermieri sunt deosebit de vulnerabili la variația veniturilor și la riscurile datorate costurilor de capital ridicate, perisabilității producției, prețurilor volatile ale produselor lactate de bază și a costurilor de aprovizionare și energie; subliniază, de asemenea, că asigurarea unor mijloace sustenabile de subzistență din fabricarea produselor lactate reprezintă o provocare continuă, costurile de producție fiind adesea apropiate sau superioare prețurilor la poarta fermei;
 4. subliniază faptul că fermierii europeni trebuie să facă față costurilor ridicate cauzate de prețurile elementelor implicate în producție, cum ar fi hrana animalelor și, ca urmare a reglementărilor europene stricte privind bunăstarea animalelor și siguranța alimentară, competitivitatea acestora este redusă în comparație cu alte țări;

Impactul embargoului rus și actuala criză din sectorul produselor lactate

5. îndeamnă Comisia să analizeze cauzele crizei și măsurile necesare pentru a preveni crizele viitoare, astfel cum se menționează la articolele 219, 221 și 222 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole;
6. îndeamnă Comisia să ia măsuri suplimentare, axate pe piață, împotriva crizei cu care se confruntă acum sectorul produselor lactate ca urmare a presiunii de reducere a prețurilor cauzate de lipsa unor instrumente adecvate în caz de criză, a scăderii cererii la nivel mondial, a volatilității globale a prețurilor și a embargoului rusesc; recunoaște, în

același timp, măsurile inițiale luate până acum pentru a combate impactul embargoului rusesc;

7. subliniază faptul că surplusul de produse lactate provenit din unele SM cu relații comerciale tradiționale cu Rusia creează dezechilibre majore pe piețele interne, ceea ce a dus la scădere drastică a prețurilor, astfel producătorii autohtoni au devenit necompetitivi; îndeamnă în acest sens Comisia să analizeze noua situație creată și să acționeze cu prioritate;
8. reamintește că criza din sectorul produselor lactate din 2009 s-a produs în contextul existenței cotelor și din cauza disfuncționalităților lanțului valoric al produselor lactate, provocând o presiune descendentă asupra prețurilor plătite producătorilor; reamintește Comisiei că întârzierea cu care s-a răspuns la criză a forțat mulți fermieri din sectorul produselor lactate să dea faliment și își exprimă preocuparea cu privire la capacitatea Comisiei de a răspunde rapid și eficace la crizele pieței; subliniază că scăderea prețurilor la sursă care a afectat crescătorii de animale nu s-a reflectat în prețurile pentru consumatori, fapt care demonstrează dezechilibrul major dintre diferiții actori implicați în lanțul de aprovizionare al produselor lactate;
9. regretă respingerea de către Consiliu a solicitării Parlamentului, care viza instituirea unui ajutor pentru fermierii care își reduc voluntar producția în caz de criză majoră; subliniază importanța redeschiderii dezbaterii privind acest instrument de gestionare a crizei;
10. subliniază că eliminarea cotelor riscă să genereze o concentrare suplimentară a producției de lapte în avantajul marilor ferme de lactate și în detrimentul micilor fermieri, fără o garanție a eficacității sau a veniturilor;

Provocări și oportunități în sectorul produselor lactate

11. constată că perspectivele pe termen mediu și lung ale sectorului produselor lactate pe piața internă și pe piețele mondiale rămân fluide, cu o cerere fluctuantă, dar subliniază totodată că sectorul produselor lactate, o componentă-cheie a industriei agroalimentare, deține un potențial semnificativ de creștere economică și creare de locuri de muncă pe termen lung în zonele rurale, de care ar trebui să se țină seama în cadrul noului plan de investiții;
12. insistă că este important să se încurajeze cercetarea și inovarea pentru a le permite tuturor producătorilor și întreprinderilor din sector să își adapteze instrumentele și tehnicile de producție pentru a răspunde exigențelor economice, sociale și de mediu;
13. subliniază rolul important pe care îl joacă reînnoirea generațiilor pentru viitorul sectorul laptelui și oportunitățile semnificative pentru tinerii fermieri din sectorul lactatelor;
14. solicită Comisiei să creeze noi oportunități de finanțare pentru statele membre, inclusiv cu ajutorul Băncii Europene de Investiții (BEI), care să contribuie la reforma industriei produselor lactate; consideră că sprijinul financiar, cum ar fi fondurile de garantare, fondurile reînnoibile sau capitalul de investiții, este esențial, alături de resursele furnizate de BEI, pentru a interveni la nivelul fondurilor structurale și de investiții

europene, în concordanță în special cu dezvoltarea rurală; acest lucru ar permite crearea unui efect de multiplicare în ceea ce privește creșterea și veniturile, precum și facilitarea accesului la credite pentru fermierii producători de lactate; salută, în această privință, oportunitățile de finanțare oferite fermierilor din sectorul produselor lactate de către noul fond al BEI, care oferă rate ale dobânzii mai mici, pentru a facilita investițiile și modernizarea fermelor și oferă tinerilor fermieri posibilități de finanțare pentru a-și dezvolta afacerile; subliniază, de asemenea, caracterul complementar al finanțărilor prin Fondul european de investiții strategice, care ar contribui la dezvoltarea sectorului laptelui prin atragerea capitalului privat în vederea responsabilizării pentru cheltuieli și a creșterii eficienței investițiilor;

15. ia act de faptul că nivelul ridicat de volatilitate și crizele recurente, incompatibile cu investiții majore în fermele de animale și cu instalarea unor noi producători, constituie principalele provocări cu care se confruntă sectorul produselor lactate; solicită, prin urmare, Comisiei să aibă în vedere măsuri de reducere a riscurilor care decurg din expunerea crescută pe piața mondială, să monitorizeze mai îndeaproape funcționarea corectă a pieței unice în sectorul laptelui și produselor lactate și să elaboreze un plan de acțiune pentru a arăta modul în care intenționează să atenueze aceste riscuri;

Menținerea unui sector al produselor lactate sustenabil în zonele defavorizate, montane, insulare și ultraperiferice

16. se declară în favoarea menținerii producției de lapte, având în vedere importanța contribuție socio-economică a fermelor de lactate la dezvoltarea agricolă și rurală din întreaga UE și subliniază importanța lor specială în regiunile dezavantajate montane, insulare și ultraperiferice, unde reprezintă adesea singurul tip de activitate agricolă posibilă; adaugă că în aceste regiuni, sectorul lactatelor este cel care asigură coeziunea socială, economică și teritorială, subzistența a numeroase familii, organizarea, ocuparea și protecția teritoriului și menținerea unor practici culturale și tradiționale, precum și, întrucât producția de lactate a modelat peisaje culturale care datează de secole în aceste regiuni, crearea unei baze importante pentru turism; subliniază faptul că, în aceste regiuni, abandonarea producției de lapte reprezintă abandonarea agriculturii;
17. subliniază că este esențial ca, în regiunile ultraperiferice, să se creeze un mecanism de tranziție între eliminarea cotelor și liberalizarea piețelor, care să permită protejarea fermierilor și a sectorului din aceste regiuni;
18. solicită ca măsurile de tip „plasă de siguranță” să poată fi activate în funcție de indicatorii specifici pentru fermele și întreprinderile de produse lactate din zonele muntoase, având în vedere diferențele de producție dintre zonele muntoase și celelalte teritorii; își exprimă dezamăgirea față de nivelul scăzut de implementare a măsurilor din Pachetul privind laptele în regiunile ultraperiferice și în cele montane, insulare și defavorizate și subliniază că este indispensabil să se mențină ferme producătoare de lactate ca întreprinderi viabile și competitive în toate teritoriile Uniunii; consideră, în acest sens, că aceste zone trebuie să facă obiectul unei atenții speciale și al unor studii specifice din partea Comisiei și de statelor membre, precum și că ar trebui încurajată utilizarea lanțurilor scurte de aprovizionare, acordând prioritate producției locale în aceste cazuri particulare, pentru a asigura o producție continuă în aceste regiuni și

pentru a se evita abandonarea sectorului; invită, de asemenea, insistent Comisia și statele membre să îmbunătățească și să consolideze programele de distribuție a laptelui în școli, privilegiind lanțurile de aprovizionare scurte și permițând astfel distribuirea producției în aceste regiuni; subliniază că în aceste zone costurile de producție sunt de obicei aproape egale sau superioare prețurilor la poarta fermei și consideră că actualele incertitudini din lanțul de aprovizionare prejudiciază în special aceste zone, care se confruntă cu obstacolele cele mai mari și cu posibilități reduse pentru o economie de scară; reamintește faptul că agricultorii din aceste zone depind direct și exclusiv de un număr mic de furnizori și de cumpărători pentru producția lor agricolă, din cauza izolării geografice; subliniază faptul că sprijinul acordat pentru înființarea și activitățile organizațiilor de producători ar trebui să reflecte mai bine realitățile din aceste regiuni; subliniază că este necesară promovarea unor politici ambițioase de susținere a acestor regiuni, prin intermediul politicilor de dezvoltare rurală, al planului de investiții și al promovării și recalibrării ajutoarelor PAC, posibile datorită ultimei reforme; solicită, prin urmare, Comisiei să încurajeze statele membre să aplice astfel de măsuri, pentru a permite menținerea producției de lapte în aceste regiuni; invită Comisia să monitorizeze îndeaproape evoluția producției de lapte în aceste zone și să evalueze impactul economic al eliminării cotelor asupra fermelor de lactate; consideră că este necesară alocarea unor resurse suplimentare pentru programul POSEI, astfel încât producătorii de produse lactate să poată fi ajutați să se adapteze la efectele dereglementării piețelor și să fie în măsură să mențină o producție de lactate viabilă și competitivă în raport cu restul spațiului european;

20. subliniază că este important să se folosească mențiunea de calitate facultativă „produs montan”, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr 1151/2012; solicită Comisiei să susțină această mențiune prin promovarea vânzărilor;
21. subliniază importanța raselor de bovine autohtone specifice zonelor de munte pentru producția de lapte din aceste zone; solicită Comisiei să ia măsuri pentru a îmbunătăți promovarea acestor rase de bovine montane;

Volatilitatea prețurilor și sfârșitul cotelor la lapte

22. recomandă ca, pentru a preveni agravarea instabilității pieței, să se mențină deciziile precedente privind cotele la lapte;
23. consideră că politica UE în domeniul produselor lactate după expirarea cotelor de lapte trebuie să includă mijloacele necesare pentru a fructifica la maximum oportunitățile de extindere pentru economia UE, pentru a face producția de lapte atractivă pentru fermieri și consideră că toate măsurile viitoare trebuie să îi consolideze competitivitatea și stabilitatea, pentru a facilita creșterea și inovarea în sectorul agriculturii și calitatea vieții în zonele rurale;
24. solicită Comisiei să definească un cadru juridic adecvat care să permită o organizare a producției prin gestionarea ofertei în sectorul produselor lactate;
25. ia act de decizia de a repartiza pe o perioadă de trei ani plata ultimelor sume percepute de la fermieri în cadrul sistemului de cote; dar observă că au fost eliminate, în ultimul an de cote, fonduri substanțiale din sectorul produselor

lactate, ca urmare a aplicării suprataxei și recomandă, prin urmare, ca aceste venituri să rămână în bugetul PAC pentru a crește competitivitatea sectorului produselor lactate;

26. solicită Comisiei să prezinte unul sau mai multe instrumente de reglementare în vederea prevenirii și managementului eficient al noilor crize în sectorul produselor lactate, facilitând în special organizarea producției de lapte în privința gestionării ofertei; invită insistent Comisia să lanseze un dialog formal cu toate părțile interesate din sector pentru a realiza acest lucru;
27. consideră că o concurență mai puternică ar trebui utilizată ca mijloc de a asigura echilibrul teritorial și o remunerație mai echilibrată a producătorilor în cadrul lanțului valoric al produselor lactate;

Implementarea Pachetului privind laptele

28. subliniază că implementarea Pachetului privind laptele este încă într-o fază incipientă; își exprimă, cu toate acestea, dezamăgirea cu privire la nivelul scăzut al aplicării contractelor obligatorii și insistă, prin urmare, ca acestea să fie extinse la toate statele membre; solicită Comisiei să efectueze o analiză aprofundată a obstacolelor pentru implementarea Pachetului privind laptele și a măsurilor care ar permite asigurarea unei utilizări optime a instrumentelor puse la dispoziția statelor membre;
29. regretă faptul că în programul de lucru al Comisiei pentru anul 2015 Pachetul privind laptele nu a fost considerat o prioritate și solicită Comisiei introducerea de urgență a acestei priorități;
30. își exprimă regretul în legătură cu faptul că raportul nu precizează în mod clar dacă Comisia este mulțumită de punerea în aplicare a noului instrument de reglementare, precum și cu faptul că aceasta nu specifică câte noi organizații ale producătorilor, state membre participante sau negocieri colective sunt prevăzute; constată că nu este clar nici impactul noilor instrumente asupra prețurilor laptelui; solicită, în acest sens, enumerarea precisă a efectelor asupra prețurilor la lapte, precum și identificarea exactă a organizațiilor de producători participante;
31. recomandă Comisiei să adopte obiective clare în ceea ce privește organizațiile de producători, contractele și negocierile colective;
32. reamintește că Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 prevede că „pentru a asigura o dezvoltare viabilă a producției și a asigura astfel un nivel de viață decent producătorilor de produse lactate, ar trebui consolidată puterea lor de negociere cu procesatorii, ceea ce ar duce la o distribuție mai echitabilă a valorii adăugate de-a lungul lanțului de aprovizionare.”
33. observă că, până în prezent, modelul contractual nu a fost aplicat astfel cum fusese prevăzut, având în vedere că fermierii se află în continuare într-o poziție de piață vulnerabilă, că standardele minime nu se regăsesc în contracte, iar cooperativele sunt excluse din acestea;

34. subliniază că consolidarea și îmbunătățirea relațiilor contractuale prin extinderea acestora la nivelul întregului sector „pentru a include în special marea distribuție, contribuie la a asigura o distribuție echitabilă de-a lungul lanțului de aprovizionare, făcând posibilă o mai mare valoare adăugată și accentuează responsabilitatea părților interesate de a ține seama de situația de pe piață și de a acționa în consecință; subliniază importanța formării și educației în managementul de risc ca parte integrantă a programei agricole, pentru a ajuta fermierii să facă față volatilității și să utilizeze eficient instrumentele disponibile de management de risc;
35. atrage atenția asupra riscului ca industria din oricare stat membru să includă în contracte clauze abuzive pentru a contrabalansa obiectivul de stabilitate a livrărilor, stabilitate necesară pentru a menține viabilitatea fermelor producătoare de lactate;
36. ia act de faptul că sectorul ar putea să exploreze în continuare potențialul contractelor încheiate pe termen mai lung în cadrul lanțului integrat de aprovizionare, de contractele de tip forward, de contractele cu marjă fixă și de posibilitatea de a „bloca” un preț la lapte care reflectă costurile de producție pe o anumită perioadă; consideră că ar trebui să existe posibilitatea de a utiliza noi instrumente în relațiile contractuale și că ar trebui să fie, de asemenea, disponibile instrumente de mediere contractuală;

Rolul organizațiilor de producători

37. evidențiază rolul important al organizațiilor de producători (OP) și al asociațiilor acestora pentru creșterea puterii de negociere și a influenței producătorilor în cadrul lanțului de aprovizionare și în domeniul cercetării și inovării și regretă faptul că au existat doar tentative limitate de a înființa OP, în special în noile state membre; consideră că normele de recunoaștere a OP ar trebui să fie consolidate pentru a crește influența reală a producătorilor în negocierea contractelor; subliniază că organizațiile de producători pot beneficia de sprijin financiar în cadrul celui de-al doilea pilon și solicită o stimulare mai puternică la nivelul UE și la nivelul statelor membre, de exemplu prin oferirea mai multor informații și prin reducerea obligațiilor administrative ale actorilor care doresc să creeze sau să se alăture OP și să participe în diverse moduri la activitățile lor, precum și desfășurarea unor activități educaționale în rândul producătorilor cu privire la OP, ca un mijloc de a reeduca dezechilibrele din lanțul de aprovizionare; consideră că se impune îmbunătățirea capacității de reglementare și organizare a pieței de către OP;
38. susține necesitatea de a îmbunătăți dispozițiile Pachetului privind laptele, în primul rând pentru a crea organizații de producători cu o capacitate mai mare de management și negociere pe piață;
39. observă că înființarea de OP ar putea fi stimulată prin oferirea unui sprijin politic proactiv, prin care fermierii să fie încurajați să perceapă OP ca instrumente adecvate;
40. subliniază că este important să se faciliteze schimbul de informații și dialogul cu producători și organizațiile de producători, pentru a le permite să ia în considerare evoluțiile pieței și să anticipeze crizele;
41. insistă că este necesar ca organizațiile de producători să aibă o dimensiune adecvată și

să fie legate juridic de producția fermierilor care le sunt membrilor, dat fiind faptul că OP cu un simplu rol de reprezentare nu au capacitatea reală de a asigura conformitatea cu condițiile de calitate și cantitate stabilite în contracte și nici interesul de a acționa ca adevărați negociatori cu industria;

42. solicită un sprijin mai mare pentru înființarea de organizații de producători independente, prin mecanisme de informare mai ample, precum și sprijin pentru activitățile de management, astfel încât fermierii să fie încurajați să le perceapă ca instrumente eficiente și să adere la acestea;
43. invită Comisia să promoveze instrumentele interprofesionale de management prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole;
44. subliniază rolul cooperativelor în asigurarea stabilității pe termen lung pentru membrii lor; solicită Comisiei să faciliteze schimbul de cele mai bune practici;
45. remarcă importanța înființării de organizații interprofesionale pentru asigurarea transparenței și a schimbului de bune practici;
46. reamintește Comisiei importanța transparenței în întregul lanț de aprovizionare din sector pentru ca operatorii să fie încurajați să răspundă la semnalele pieței; ia act de importanța crescută a transmiterii la timp a unor informații precise în cadrul pieței de după eliminarea cotelor;

Consolidarea Observatorului pieței laptelui

47. salută înființarea Observatorului pieței laptelui (OPL) și subliniază importanța acestuia pentru difuzarea și analizarea datelor pieței și solicită să se acorde OPL un rol mai important; recomandă definirea unui indice de piață care să includă tendințele cotării produselor, prețurilor la lapte și costurilor de producție; recomandă Comisiei să ia măsurile necesare pentru ca OPL să poată, pe de o parte, să producă date exacte în timp real și, pe de altă parte, să comunice avertizări timpurii mai frecvente, anticipări ale crizelor și măsurile recomandate, pe baza analizelor de piață și a instrumentelor predictive, Comisiei, statelor membre și actorilor relevanți atunci când indicii scad sub un anumit nivel și când situația pieței o impune; consideră că informațiile furnizate de OPL ar trebui să implice actualizări privind tendințele pieței și ale prețurilor, date privind costurile de producție și interacțiunile dintre producția de lapte și cea de carne de vită, consumul, situația stocurilor, prețurile și schimburile de lapte importat sau exportat la nivel european; observă că la fel de utilă este și introducerea unei monitorizări a costurilor de producție și a piețelor internaționale, pentru a identifica tendințele acestora și a sesiza oportunitățile de export; subliniază faptul că informațiile ar trebui să fie ușor accesibile și ușor de utilizat de către toate părțile interesate;
48. subliniază că este important ca statele membre să furnizeze OPL informațiile relevante, precum și ca OPL să publice datele lunare primite în timp util, spre beneficiul tuturor părților interesate și recomandă Comisiei să analizeze și alte posibilități de a garanta că informațiile sunt primite la timp; solicită Comisiei să specifice normele de comunicare a

datelor de către statele membre, astfel încât informațiile retransmise să fie comparabile la nivel european;

49. solicită Comisiei să instituie structuri proprii cuprinzătoare de colectare a datelor pentru toate sectoarele agricole;

Măsurile PAC și sectorul produselor lactate

50. ia act de faptul că, în cadrul pilonului I, sprijinul cuplat facultativ este un instrument disponibil pentru a asista sectorul produselor lactate, în timp ce în cadrul pilonului II producătorii pot să facă ei înșiși apel la servicii de consiliere pentru a sprijini deciziile comerciale și buna gestiune financiară – dacă este necesar, statele membre pot folosi măsuri asiguratorii, cum ar fi instrumentul de stabilizare a veniturilor și pot decide, totodată, regruparea și direcționarea măsurilor de dezvoltare rurală către acest sector și un nivel mai ridicat al ajutorului;
51. solicită actorilor din sector să analizeze dezvoltarea unor instrumente asiguratorii suplimentare atunci când piața este puternică, pentru a reduce volatilitatea prețurilor la lapte și a nu priva fermele europene producătoare de lapte de venituri; consideră că trebuie analizată posibilitatea de a include în pilonul 1 al PAC instrumentele de management de risc, cum ar fi programele bazate pe protejarea marjelor;
52. subliniază că, în aplicarea Regulamentului (UE) nr. 1307/2013, unele state membre au optat pentru un proces intern de convergență incomplet și lent, privilegiind încă o dată fermele din zonele de câmpie, în care există condiții bune de lucru;
53. susține necesitatea modificării cerințelor pentru declanșarea mecanismului de stabilizare a veniturilor, disponibil în cadrul politicii de dezvoltare rurală, deoarece consideră excesivă condiția ca pierderile să fie de cel puțin 30 % pentru a accesa ajutoarele comunitare;

Potențialul sectorului produselor lactate din UE pe piața mondială

54. subliniază că se preconizează că cererea globală de produse lactate va crește cu 2 % pe an, creând oportunități pentru produse originare din UE, dar subliniază faptul că aceste oportunități de export trebuie echilibrate printr-o piață internă stabilă, acestea reprezentând peste 90 % din piața produselor lactate din Europa; totuși, ia act de faptul că piața este dominată într-o măsură din ce în ce mai mare de produsele lactate uscate;
55. subliniază că UE rămâne principalul importator de produse agricole din lume și că creșterea producției de lapte pentru exporturi depinde de importul de furaje și nutreț;
56. subliniază că negocierile comerciale bilaterale pot reprezenta oportunități strategice pentru sectorul produselor lactate din UE, cu privire la care solicită Comisiei să se implice mai mult în deschiderea unor noi piețe în țările terțe și în înlăturarea barierelor comerciale, și invită insistent Comisia să țină seama în mod corespunzător problemelor legate de „denumirea de origine protejată” (DOP), „indicația geografică protejată” (IGP) și „specialitatea tradițională garantată” (STG) în cursul negocierilor comerciale,

cu condiția conservării și consolidării calității și a standardelor de sănătate și de siguranță europene în ceea ce privește producția și furnizarea de produse către consumatori;

57. subliniază nevoia de a identifica și de a dezvolta noi piețe, de a crește cota de piață a UE la nivel mondial, de a asigura un acces echitabil exportatorilor UE și de a stimula o creștere a exporturilor sustenabilă; invită Comisia, în această privință, să ia măsurile necesare și să participe mai activ la identificarea de noi piețe de export; consideră că ar trebui explorate oportunitățile de viitor, îmbunătățind relațiile comerciale cu țările terțe și dinamizând sectorului produselor lactate și subliniază că este important să fie cunoscute tendințele de consum de pe aceste piețe, pentru a dezvolta capacitatea de a reacționa în timp util la schimbările din viitor;
58. observă, totodată, că întreprinderile din UE se confruntă cu concurența câtorva exportatori globali puternici (printre care Noua Zeelandă, Statele Unite și Australia), care au în mod tradițional acces la piețele asiatice și care exercită o influență decisivă asupra prețurilor produselor lactate pe piața mondială;

Sistemele de promovare și de asigurare a calității

59. subliniază că sectorul produselor lactate ar putea beneficia de pe urma intensificării inițiativelor de promovare pe piața internă și pe piețele țărilor terțe în conformitate cu noile măsuri de promovare și încurajează producătorii să participe la noile campanii după intrarea în vigoare, în 2016, a noilor reglementări privind promovarea, având în vedere că este planificată o creștere a sprijinului financiar al UE;
60. subliniază necesitatea ca potențialul principal al sectorului de creare de valoare adăugată să nu rezide doar în producția de produse neprocesate și consideră că ar trebui să se profite la maximum de măsurile din domeniul cercetării pentru a dezvolta produse lactate inovatoare și de mare valoare pe piețele cu o rată ridicată a creșterii, cum ar fi produsele nutriționale medicinale și cele pentru sugari, persoane în vârstă și atleți;
61. observă că Parteneriatul european pentru inovare privind productivitatea și sustenabilitatea agriculturii (PEI-AGRI), ca parte a programului Orizont 2020, poate sprijini proiectele inovatoare care contribuie la dezvoltarea unui sector al produselor lactate sustenabil și foarte productiv, pentru a răspunde cererii globale de produse lactate de calitate superioară;
62. subliniază că este important să se consolideze sistemul de ajutor pentru distribuirea laptelui în școli, încurajând participarea OP și acordând prioritate produselor lactate locale și a lanțurilor de distribuție scurte, pentru a contribui la promovarea unor obiceiuri alimentare sănătoase ale consumatorilor europeni;
63. ia act de faptul că sectorul nu s-a folosit de o manieră semnificativă și egală între statele membre de sistemele de „denumire de origine protejată” (DOP), „indicație geografică protejată” (IGP) și „specialitate tradițională garantată” (STG); invită Comisia să simplifice accesul și cerințele administrative pentru aprobarea acestor scheme pentru micii producători și întreprinderi, să reducă obligațiile administrative asociate cu procesul de solicitare, menținându-le ca referință pentru produsele europene, de

necontestat pe piețele de export ale UE, precum și să realizeze o promovare direcționată a comercializării acestor produse;

64. solicită Comisiei să simplifice normele privind reglementarea ofertei de brânzeturi cu denumire de origine protejată sau indicație geografică protejată, în special în privința condițiilor minime cerute pentru aprobarea acestor sisteme;
65. invită insistent Comisia să publice cât mai curând raportul menționat la articolul 26 din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, în ceea ce privește analiza de impact a implementării indicării obligatorii a țării de origine sau a locului de proveniență pentru lapte și produsele lactate; regretă că până în prezent executivul european nu a pregătit acest raport, care ar fi trebuit prezentat până la 31 decembrie 2014;

Managementul de risc în sectorul produselor lactate

66. subliniază că măsurile de tip „plasă de siguranță”, cum ar fi intervențiile publice și ajutorul pentru depozitare privată, nu sunt în sine suficiente pentru a contracara volatilitatea persistentă a prețurilor sau o criză în sectorul laptelui; adaugă faptul că prețurile de intervenție sunt prea scăzute, nu mai au nicio legătură cu prețurile actuale de pe piață și s-au dovedit a fi ineficiente pentru garantarea pe termen lung a unor prețuri la poarta fermei adecvate și stabile;
67. amintește Comisiei obligația care îi revine în temeiul articolului 219 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 și care presupune nu doar abordarea perturbărilor efective ale pieței, ci și adoptarea unor măsuri imediate pentru a le preveni, inclusiv în cazurile în care o acțiune ar împiedica o astfel de amenințare să se materializeze, să persiste sau să se transforme într-o perturbare mai gravă sau prelungită sau atunci când amânarea acțiunii imediate ar risca să producă sau să agraveze perturbarea sau ar crește amploarea măsurilor care ar fi necesare mai târziu pentru a soluționa amenințarea sau perturbarea sau ar fi în defavoarea producției sau a condițiilor pieței;
68. solicită Comisiei să se implice alături de actorii din sector și să introducă dispoziții de tip „plasă de siguranță” mai reactive și mai realiste, bazate pe recomandările OPL, care să ofere siguranță în timpul crizelor în care o reducere semnificativă a prețurilor la lapte, însoțită de o creștere considerabilă a prețurilor materiilor prime ar avea un impact grav asupra marjei de venituri ale fermierilor; solicită ca intervențiile să fie actualizate pentru a reflecta mai bine costurile de producție și să fie adaptate la schimbările de pe piață;
69. solicită Comisiei să introducă dispoziții de tip „plasă de siguranță” mai flexibile și mai realiste, iar prețurile de intervenție să reflecte mai bine costurile reale de producție și prețurile reale de pe piață, precum și să fie adaptate modificărilor de pe piață; solicită, prin urmare, Comisiei să adapteze imediat prețurile de intervenție; recunoaște, în plus, că restituirile la export ar trebui să fie reintroduse temporar, pe baza unor criterii obiective, în cazul unei crize de piață;
70. solicită Comisiei să colaboreze cu părțile interesate pentru a stabili indicatori ai costurilor de producție care să ia în considerare costurile pentru energie, îngrășăminte, furaje, salarii, chirii și alte costuri de producție importante și să revizuiască prețurile de

referință în consecință; solicită, de asemenea, Comisiei să colaboreze cu părțile interesate pentru a defini un indice al pieței care să includă evoluția cotațiilor produsului, a prețurilor laptelui și a costurilor de producție și care ar trebui să constituie baza pentru instituirea unor instrumente de gestionare a ofertei atunci când indicele scade la un nivel predefinit, precum și pentru suspendarea măsurilor de gestionare a ofertei atunci când indicele își revine;

71. subliniază că actuala experiență a embargoului rusesc arată că ar fi preferabil să existe o serie de orientări convenite între statele membre, Comisie și Parlament, care să funcționeze ca ghid pentru activarea măsurilor;
72. subliniază că este important să se dispună de un instrument mai flexibil și mai realist în caz de criză și recomandă Comisiei, împreună cu Parlamentul în calitate de colegislator, să poarte discuții cu acest sector privind posibilitatea de a folosi instrumente de management de risc, cum ar fi piețele la termen, pentru a transforma volatilitatea sectorului într-un instrument care să-i crească competitivitatea; consideră că ar trebui analizate și noi instrumente de stabilizare a veniturilor, cum ar fi asigurarea pentru venituri sau aplicarea unor marjele de profit garantate pentru sectorul lactatelor;
73. solicită Comisiei ca, în cooperare cu statele membre și reprezentanții sectorului produselor lactate, să dezvolte instrumente de securizare eficiente și adecvate pentru a contracara scăderile puternice și abrupte ale prețului la lapte;

Practicile comerciale nelioiale în lanțul de aprovizionare cu produse lactate

74. subliniază faptul că producătorii de produse lactate, în special cei la scară mică, sunt deosebit de vulnerabili la dezechilibrele din cadrul lanțului de aprovizionare, în special din cauza cererii fluctuante, creșterii costurilor de producție și descreșterii prețurilor la poarta fermei, dar și a particularităților economice din fiecare SM; consideră că presiunea descendentă asupra prețurilor exercitată de comercianții cu amănuntul în urma etichetării cu marca proprie și a vânzării persistente în pierdere a laptelui lichid de către aceștia subminează eforturile și investițiile producătorilor din sectorul produselor lactate și reduce valoarea produsului final în ochii consumatorului; susține necesitatea introducerii unor coduri de bune practici pentru diferiții actori din lanțul alimentar de aprovizionare; subliniază necesitatea de a găsi mecanisme care să protejeze efectiv fermierii împotriva abuzurilor comise de actorii din sector și de distribuitori, precum și de poziția lor dominantă pe piața cu amănuntul, și solicită Comisiei să își prezinte cât mai curând propunerea cu privire la limitarea practicilor comerciale nelioiale și să ia în considerare o abordare sectorială specifică a dreptului concurenței și a practicilor comerciale nelioiale;
75. consideră că practicile comerciale nelioiale limitează grav capacitatea sectorului de a investi și de a se adapta, precum și că se impune combaterea acestora atât la nivel european, cât și la nivelul statelor membre;
76. ia act de faptul că producătorii de produse lactate se vor afla într-o poziție și mai slabă în absența unui program în caz de criză, în timp ce industria laptelui și marile grupuri de întreprinderi din sectorul alimentar vor avea mai multă putere;

77. solicită implicarea mai amplă a fermierilor din sectorul produselor lactate și a organizațiilor acestora în mecanismele, grupurile sau inițiativele de gestionare a lanțurilor alimentare de aprovizionare;
78. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Provocări și oportunități cu care se confruntă sectorul produselor lactate

În 2003, în cadrul evaluării la jumătatea perioadei a PAC de atunci, statele membre ale UE au convenit să sisteze regimul cotelor începând cu 31 martie 2015. Sistarea cotelor pentru producția de lapte după treizeci de ani prezintă atât provocări, cât și oportunități pentru sectorul produselor lactate.

Volatilitatea va constitui o provocare permanentă pentru sectorul produselor lactate. Fermierii producători de lactate sunt deosebit de vulnerabili la variațiile de venit din cauza costurilor de investiție ridicate, a prețului volatil al materiilor prime pentru produsele lactate și a costurilor fluctuante de producție și cu energia. De asemenea, fermierii producători de lactate ocupă adesea o poziție vulnerabilă în lanțul global de aprovizionare cu produse alimentare și sunt deosebit de expuși practicilor comerciale neloiale. Faptul că producătorii de produse lactate constituie o populație în curs de îmbătrânire este un motiv suplimentar de preocupare, iar încurajarea și sprijinirea reînnoirii generațiilor prin instrumente noi și existente este esențială pentru asigurarea creșterii și sustenabilității sectorului pe viitor.

În general, prospectele pe termen mediu și lung ale sectorului produselor lactate sunt pozitive, atât pe piața internă, cât și pe piața mondială. Cererea este puternică, în special în economiile emergente. OCDE și FAO prevăd, în cadrul ultimului lor raport prospectiv privind agricultura, că cererea mondială de produse lactate va crește cu circa 2 % per an până în 2023.

Identificarea și asigurarea piețelor de export ar trebui să capete prioritate în cadrul sectorului, iar promovarea produselor lactate pe piețele terțe trebuie să fie bine orientată și eficace. Îmbunătățirea transferului de cunoștințe, a cercetării, a inovației și a măsurilor de îmbunătățire a calității și a etichetării vor aduce mai multă valoare adăugată produselor lactate din UE și le va îmbunătăți competitivitatea pe piața internă și pe cea mondială.

Ar trebui să se exploreze pe deplin oportunitățile de creștere și dezvoltare a sectorului prin instrumentele din cadrul Fondului european pentru investiții strategice, iar sectorul ar trebui să fie asistat și sprijinit pentru atingerea potențialului său, dezvoltarea unor locuri de muncă sustenabile și potențarea creșterii economice în zonele rurale din întreaga Uniune Europeană.

În multe zone dezavantajate și regiuni ultraperiferice, creșterea animalelor de lapte rămâne singura activitate generatoare de venituri și de locuri de muncă în agricultură, iar continuarea ei este esențială pentru a evita abandonarea terenurilor agricole. Deși este prea devreme pentru a examina toate efectele Pachetului privind laptele asupra sectorului laptelui în regiunile dezavantajate, este clar că măsurile propuse de pachet trebuie să fie combinate cu opțiuni oferite statelor membre în cadrul PAC pentru a sprijini fermierii și a garanta continuarea contribuției economice și sociale a micilor ferme de animale producătoare de lapte în aceste regiuni. Raportul Comisiei ridică posibilitatea unei abordări mai bine focalizate pentru a asista regiunile dezavantajate, având în vedere caracterul eterogen al acestor zone și diferențele dintre statele membre.

În ultimele luni, scăderea cererii de pe piețele externe, volatilitatea prețurilor la nivel mondial și embargoul rusesc au crescut presiunea exercitată asupra sectorului și au aplicat o presiune descendentă asupra prețurilor. Deși măsurile rapide luate de Comisia Europeană pentru a contracara impactul embargoului rusesc, în special în statele membre din regiunea baltică, trebuie felicitate, este clar că măsurile și instrumentele de criză existente la nivelul Uniunii Europene nu sunt concepute pentru a răspunde la realitățile sectorului modern al produselor lactate.

Măsurile existente de tip „plasă de siguranță”, cum ar fi intervențiile publice și ajutorul pentru depozitare privată, nu sunt instrumente potrivite pentru a răspunde la volatilitatea persistentă a prețurilor sau la o criză din sectorul laptelui; Raportul Comisiei a menționat că există încă îndoieli legate de capacitatea cadrului de reglementare al UE de a trata episoadele de volatilitate extremă pe piață sau o situație de criză după expirarea regimului cotelor, în special în vederea asigurării evoluției echilibrate a producției de lapte în întreaga Uniune Europeană și a evitării unei concentrări extreme în zonele cele mai productive. În acest sens, este necesar ca Comisia să implementeze o plasă de siguranță mai flexibilă și mai realistă, iar prețul de intervenție trebuie să reflecte mai bine costurile de producție. Prețul curent, rămas neschimbat din 2008, trebuie să fie revizuit pentru a ține seama de creșterea costurilor de producție și a costului materiilor prime și ar trebui revizuit periodic.

Poziția raportorului cu privire la funcționarea Pachetului privind laptele

Pachetul privind laptele, care este în vigoare din octombrie 2012, a oferit fermierilor instrumente pentru a răspunde provocărilor cu care se confruntă sectorul produselor lactate. S-au introdus relații contractuale consolidate și s-a asigurat o putere de negociere mărită prin organizațiile de producători și organizațiile interprofesionale. Raportorul continuă să considere că măsurile propuse pentru îmbunătățirea transparenței și o mai bună analiză cuprinzătoare a datelor privind producția de lapte în UE sunt esențiale pentru un sector al produselor lactate sustenabil și operațional.

Folosirea de contracte scrise standard și consolidarea relațiilor contractuale au oferit fermierilor un instrument puternic și au consolidat responsabilitatea operatorilor din lanțul produselor lactate în ceea ce privește urmărirea semnalelor pieței, îmbunătățirea repartiției prețurilor și adaptarea ofertei la cerere și i-a ajutat să evite practicile comerciale neloiale. Statele membre au fost obligate să recunoască în mod formal organizațiile de producători (OP), dar au beneficiat de flexibilitate pentru a determina dacă o OP este definită printr-un număr minim de membri sau un volum minim de producție comercializabilă.

Punerea în aplicare a măsurilor introduse de pachet este neuniformă în statele membre, iar gradul de utilizare a fost sub așteptări. Soliditatea globală a sectorului produselor lactate și condițiile de piață favorabile în cursul perioadei de intervenție au fost invocate drept motive pentru reținerea producătorilor de a se organiza în OP. Trebuie să se identifice și să se elimine și alte obstacole, cum ar fi necunoașterea rolului unei OP. Raportorul a recomandat crearea de stimulente suplimentare pentru crearea de OP și afilierea la ele, aceasta constituind un instrument de corectare a dezechilibrelor din lanțul de aprovizionare.

Raportul Comisiei cu privire la funcționarea Pachetului privind laptele

În temeiul articolului 225 litera (b) din Regulamentul privind OCP, Comisia trebuia să prezinte un raport Parlamentului și Consiliului până la 30 iunie 2014 privind evoluția situației de pe piață în sectorul laptelui în UE și privind funcționarea Pachetului privind laptele. Raportul Comisiei a acoperit trei domenii principale:

- analiza de piață
- funcționarea și folosirea Pachetului privind laptele în statele membre
- poziția fermierilor producători de lactate din regiunile dezavantajate

Raportul ia act de faptul că în cadrul PAC revizuite există un număr ridicat de instrumente pentru a ajuta sectorul produselor lactate în circumstanțe excepționale, de exemplu sprijinul cuplat și dispozițiile suplimentare de tip „plasă de siguranță”, precum și mecanismele din Programul de dezvoltare rurală; totuși, raportul nu elimină posibilitatea de a introduce instrumente noi pentru a răspunde la eventualele probleme determinate de eliminarea cotelor.

Raportul recunoaște, de asemenea, că un număr limitat de state membre au aplicat norme de reglementare a furnizării de brânzeturi DOP/IGP, la cererea unei OP, a unei organizații interprofesionale sau a unui grup DOP/IGP.

În ceea ce privește funcționarea Pachetului privind laptele, raportul sugerează că acesta a îmbunătățit relațiile din întregul lanț de aprovizionare, deși este încă prea devreme pentru a vedea efecte semnificative asupra sectorului laptelui.

Sprijinirea unui sector sustenabil și competitiv al produselor lactate

Având în vedere că gradul în care s-au pus în aplicare măsurile din cadrul Pachetului privind laptele a fost dezamăgitor, raportorul încurajează părțile interesate din cadrul lanțului de aprovizionare cu produse lactate să recurgă la măsurile din cadrul Pachetului privind laptele, precum și să ofere recomandări cu privire la noi instrumente care ar trebui să fie analizate de Comisie și de industrie.

Raportorul prevede că Observatorul pieței laptelui (OPL), lansat în aprilie 2014, va juca un rol crucial și consolidat în sectorul produselor lactate din UE în anii ce urmează. OPL difuzează și analizează datele de piață, permițând părților interesate să ia decizii mai bune în materie de finanțe sau de investiții. În raportul Comisiei din iunie 2014 se preconiza că OPL va trimite avertizări timpurii serviciilor Comisiei, permițând Comisiei să acționeze mai rapid în etapele inițiale ale unei crize.

Raportul susține poziția că Comisia ar trebui să ia măsurile necesare pentru a garanta că OPL își poate valorifica întregul potențial. Informațiile furnizate de OPL ar trebui să includă informații actualizate cu privire la piață și tendințele pieței și ar trebui să fie mai ușor de accesat și de înțeles de toate părțile interesate decât în formatul său actual. Funcționarea OPL ar trebui să fie sprijinită de statele membre, care ar trebui să furnizeze în timp util informațiile relevante, și este de recomandat, de asemenea, ca Comisia să analizeze alte posibilități pentru

a garanta că informațiile sunt primite la timp. În decembrie 2014, nouă state membre nu au furnizat la timp Comisiei informațiile relevante.

Importanța primirii la timp de informații precise în perioada de după eliminarea cotelor va crește în mod semnificativ, iar OPL ar trebui să urmărească să furnizeze mai frecvent informații actualizate tuturor părților interesate relevante. Datele puse la dispoziție ar putea ajuta la consolidarea relațiilor contractuale și ar putea fi folosite, de asemenea, pentru instrumente comerciale derivate funcționale în sectorul produselor lactate.

Comisia ar trebui să analizeze posibilitatea de a înființa o piață la termen pentru a asigura previzibilitatea pe termen mediu a structurii prețurilor și pentru a îmbunătăți competitivitatea sectorului. O asemenea piață ar permite atât producătorilor, cât și procesatorilor să acopere riscurile prin cunoașterea în avans a prețurilor, permițând luarea unor decizii mai bune în materie de investiții.

Consolidarea relațiilor contractuale, prevăzută în Pachetul privind laptele, reprezintă o metodă concretă de asigurare a unei distribuții mai echitabile de-a lungul lanțului de aprovizionare. Raportul solicită Comisiei și altor actori din sectorul produselor lactate din UE să exploreze potențialul prezentat de contractele încheiate pe termen mai lung în cadrul lanțului integrat de aprovizionare, de contractele la termen de tip forward, de contractele de tip A B și de posibilitatea de a „blocă” prețul la lapte pe o anumită perioadă de timp. Există multe exemple privind modalitatea în care industria însăși ar putea lua măsuri în acest sens, iar acestea ar trebui analizate mai bine, dat fiind că instrumentele de acoperire împotriva riscurilor, cum ar fi contractele cu marjă fixă, ar putea oferi fermierilor siguranță, flexibilitate și opțiuni flexibile. Planificarea pe termen lung și gestionarea agricolă pentru a contracara volatilitatea sunt mai importante decât oricând, iar prin contracte s-ar putea consolida competitivitatea și sustenabilitatea sectorului pentru fermieri și în ceea ce privește aprovizionarea.

25.2.2015

AVIZ AL COMISIEI PENTRU CONTROL BUGETAR

destinat Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală

referitor la viitorul sectorului produselor lactate din UE - bilanțul punerii în aplicare a
Pachetului privind laptele
(2014/2146(INI))

Raportor pentru aviz: Petri Sarvamaa

SUGESTII

Comisia pentru control bugetar recomandă Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- având în vedere raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu referitor la evoluția situației pieței produselor lactate și aplicarea dispozițiilor prevăzute în Pachetul privind laptele (COM(2014)0354) (denumit în continuare „raportul“),
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007¹ ale Consiliului, în special articolul 225 litera (b) din acest regulament,
- având în vedere raportul Comisiei din decembrie 2014 referitor la perspectivele privind piețele și veniturile agricole în UE în perioada 2014-2024,
 1. subliniază faptul că raportul Comisiei a fost publicat înaintea impunerii embargoului rus și că, prin urmare, acesta nu reflectă situația reală din sectorul laptelui;
 2. subliniază că problema volatilității prețurilor reprezintă principala provocare cu care se confruntă producătorii de lapte;
 3. constată, în acest sens, că embargoul rus asupra produselor agricole a demonstrat în mod

¹ JO L 347, 20.12.2013, p. 671.

remarcabil faptul că ar fi necesară o consolidare a cadrului de reglementare stabilit pentru a face față episoadelor de volatilitate extremă a pieței;

4. constată că evoluția prețurilor nu pare a fi omogenă de la un stat membru la altul și că raportul ar fi putut pune mai mult accentul pe evoluția prețurilor laptelui în termeni reali, precum și cauzele acesteia;
5. recomandă ca, pentru a împiedica o nouă instabilitate a pieței, deciziile anterioare privind cotele de lapte să continue să se aplice, iar regimul de cote să nu sufere ajustări în ultimul său an de existență;
6. reamintește că Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 prevede că „pentru a asigura o dezvoltare viabilă a producției și a asigura astfel un nivel de viață decent producătorilor de produse lactate, ar trebui consolidată puterea lor de negociere cu procesatorii, ceea ce ar duce la o distribuție mai echitabilă a valorii adăugate de-a lungul lanțului de aprovizionare.”
7. își exprimă regretul în legătură cu faptul că raportul nu precizează în mod clar dacă Comisia este mulțumită de punerea în aplicare a noului instrument de reglementare, precum și cu faptul că aceasta nu specifică câte noi organizații ale producătorilor, state membre participante sau negocieri colective sunt prevăzute; constată că nu este clar nici impactul noilor instrumente asupra prețurilor laptelui; solicită, în acest sens, enumerarea precisă a efectelor asupra prețurilor la lapte, precum și identificarea exactă a organizațiilor de producători participante;
8. solicită Comisiei să realizeze, înaintea încheierii anului 2015, o evaluare a impactului contractelor colective asupra producției și a prețurilor în fiecare stat membru în parte;
9. recomandă Comisiei să adopte obiective clare în ceea ce privește organizațiile de producători, contractele și negocierile colective;
10. subliniază că, fără o revizuire clară a rolului organizațiilor de producători și a celor interprofesionale, precum și a impactului preconizat al noului instrument de reglementare asupra prețurilor laptelui, nu este posibilă o adaptare a instrumentului stabilit de „Pachetul privind laptele”;
11. este în favoarea creării unui observator al pieței laptelui, dar subliniază că ar trebui să existe un instrument de informare clară privind prețul și volumul, care să fie util agricultorilor; consideră că acest observator ar trebui să ajute Comisia să analizeze piața laptelui în acest nou context, să prezinte datele și tendințele pieței cu mai multă precizie, precum și să avertizeze cu privire la riscurile de dezechilibru al pieței și să ia apoi deciziile care se impun;
12. subliniază că acest observator ar trebui să fie mai bine utilizat prin definirea unor niveluri de criză care să depindă de indicatori stabiliți pentru întreaga Uniune Europeană, ceea ce ar permite punerea în aplicare a unor mecanisme de prevenire și de alertă rapidă;
13. observă că, potrivit Comisiei, „statele membre nu au raportat un efect semnificativ al Pachetului privind laptele asupra sectorului laptelui în regiunile dezavantajate, în special

deoarece dispozițiile au fost puse în aplicare doar recent [...]”, iar „situațiile și evoluțiile [...] sunt destul de eterogene și necesită o abordare specifică”;

14. recomandă ca sprijinul cuplat la producția de lapte și sprijinul legat de producția de lapte în regiunile defavorizate să fie dezvoltate și menținute în cadrul unei abordări strategice pe termen lung;
15. recomandă consolidarea cadrului juridic pentru zonele defavorizate;
16. subliniază că evoluția situației pieței și eficacitatea instrumentelor ar trebui să fie evaluate după ce regimul cotelor de lapte a luat sfârșit; un raport de monitorizare ar trebui să fie disponibil în termen de doi ani de la încheierea regimului de cote, în 2017.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	24.2.2015
Rezultatul votului final	+ : 26 - : 0 0 : 1
Membri titulari prezenți la votul final	Nedzhmi Ali, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Ryszard Czarnecki, Dennis de Jong, Tamás Deutsch, Martina Dlabajová, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Rina Ronja Kari, Verónica Lope Fontagné, Fulvio Martusciello, Dan Nica, Gilles Pargneaux, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Bart Staes, Michael Theurer, Marco Valli, Derek Vaughan, Anders Primdahl Vistisen, Tomáš Zdechovský
Membri supleanți prezenți la votul final	Karin Kadenbach, Marian-Jean Marinescu, Julia Pitera, Patricija Šulin
Membri supleanți [articolul 200 alineatul (2)] prezenți la votul final	Judith Sargentini

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	8.6.2015
Rezultatul votului final	+ : 34 - : 9 0 : 2
Membri titulari prezenți la votul final	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Mairead McGuinness, Nuno Melo, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropė, Jordi Sebastià, Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
Membri supleanți prezenți la votul final	Franc Bogovič, Angélique Delahaye, Stefan Eck, Fredrick Federley, Momchil Nekov, Ricardo Serrão Santos
Membri supleanți (articolul 200 alineatul (2)) prezenți la votul final	Martina Anderson, Ivo Vajgl